

EPL342 –Databases

Lecture 4: ER I

Data Modeling Using the ER Model

(Chapter 3.1-3.3, Elmasri-Navathe 5ED)

Διδάσκων: Παναγιώτης Ανδρέου

<http://www.cs.ucy.ac.cy/courses/EPL342>

Περιεχόμενο Διάλεξης

Κεφάλαιο 3

- 3) Σύνοψη Διαδικασίας Ανάπτυξης Βάσεων
- 3.1) Χρήση του Μοντέλου Οντοτήτων-Συσχετίσεων για το Σχεδιασμό Βάσεων Δεδομένων
- 3.2) Μια Εφαρμογή Βάσεων Δεδομένων-Παράδειγμα (Απαιτήσεις Συστήματος)
- 3.3) Τύποι Οντοτήτων, Σύνολα Οντοτήτων, Γνωρίσματα και Κλειδιά

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων

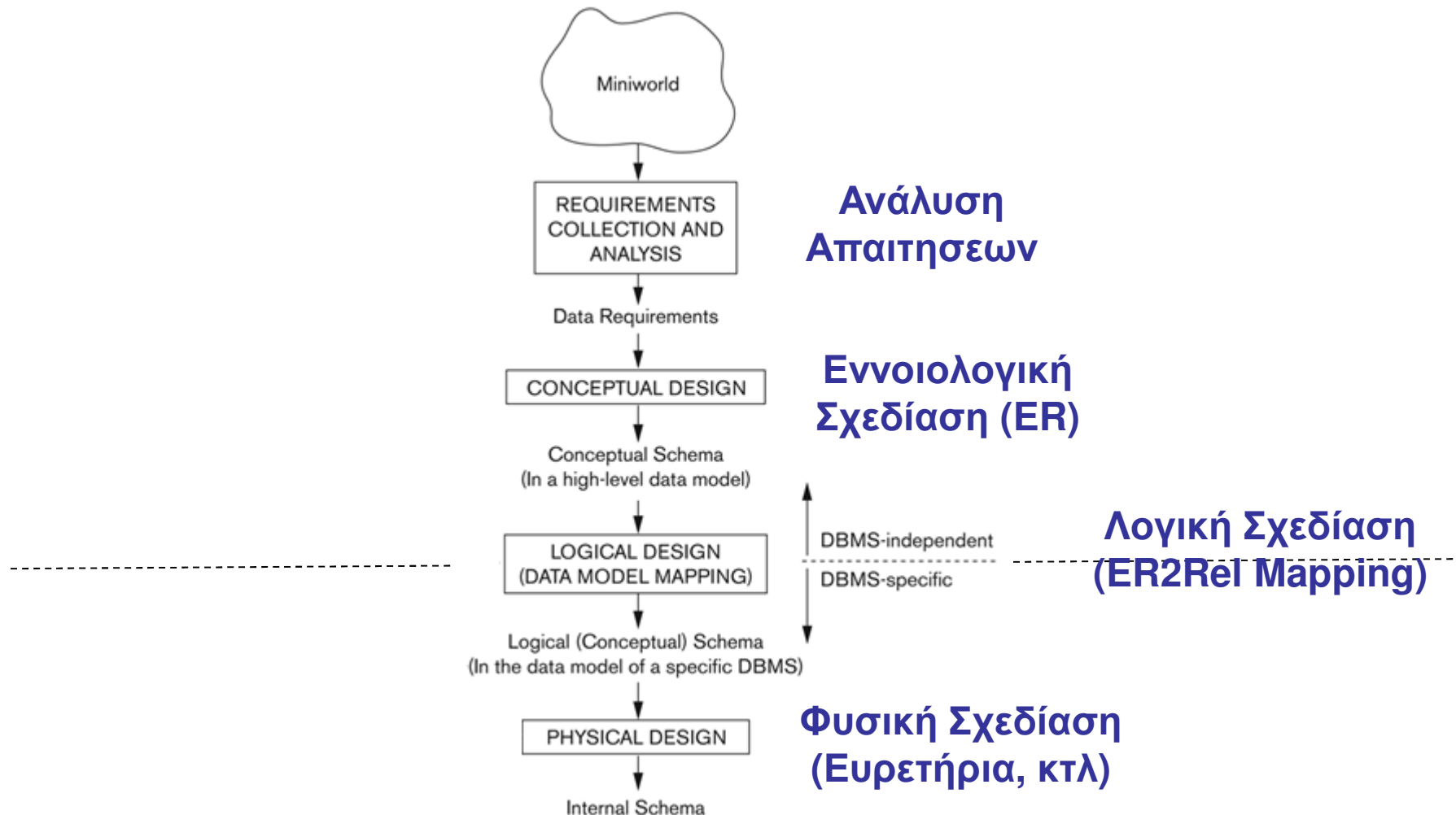
- Για την ανάπτυξη μιας Σχεσιακής Βάσης δεδομένων ακολουθούνται τα ακόλουθα βήματα
 - A. Ανάλυση Απαιτήσεων (Requirement Analysis):** Ο Αναλυτής του συστήματος προετοιμάζει ένα έγγραφο απαιτήσεων με την βοήθεια του πελάτη.
 - Τι **δεδομένα** να **αποθηκεύονται** και πού;
 - Τι **εφαρμογές** θα χτιστούν πάνω από τα δεδομένα;
 - Ποιες **πράξεις/διαδικασίες** πρέπει να υποστηριχθούν και με τι **απαιτήσεις επίδοσης**;
 - B. Εννοιολογική Σχεδίαση Βάσης (Conceptual Database Design):** Ο **DB Designer** ετοιμάζει ένα **ER διάγραμμα** το οποίο μπορεί να γίνει αντιληπτό στο πελάτη (για επικύρωση)
 - Το διάγραμμα αυτό πρέπει να **ορθό, πλήρες και αποδοτικό** για να είναι εύκολη η μετατροπή στο επόμενο στάδιο.

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων

- C. Λογική Σχεδίαση Βάσης (Logical Database Design):** Μετατροπή του ER διαγράμματος σε ένα (Σχεσιακό) Σχήμα Βάσης.
- Μπορεί να γίνει και αυτόματα με κάποιο αλγόριθμο / εργαλείο
- D. Εκλέπτυνση Σχήματος (Schema Refinement):**
- Ανάλυση σχήματος για εντοπισμό ενδεχόμενων προβλημάτων
- π.χ., **Student(ssn, vehicleID, motorID).**
 - **Αποφυγή πολλών κενών τιμών π.χ.,** Ο Κώστας ΔΕΝ έχει αυτοκίνητο δημιουργεί την μη επιθυμητή εγγραφή (111, NULL, NULL);
- E. Φυσικός Σχεδιασμός Βάσης (Physical Database Design)**
- Έλεγχος ότι η βάση θα **ικανοποιεί τις απαιτήσεις επίδοσης/φόρτου** κτλ. τα οποία επιβάλλουν οι **απαιτήσεις του εγγράφου** ανάλυσης.
- Εάν δεν ικανοποιούνται τότε σε αυτό το στάδιο λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα (π.χ., προσθήκη ευρετηρίων, κτλ).
- F. Υλοποίηση Εφαρμογής και Μηχανισμών Ασφάλειας (Application & Security Design)**

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων (Διαγραμματική)

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων (Α. Ανάλυση Απαιτήσεων)

- Θεωρήστε τις ακόλουθες **Απαιτήσεις (Requirements)** μιας υποθετικής βάσης **COMPANY** για την οποία πρέπει να κάνουμε την **Εννοιολογική Σχεδίαση**:
 - Η **COMPANY** οργανώνεται σε **DEPARTMENTS**. Κάθε department έχει τα ακόλουθα πεδία:
 - **name, number** και ένα **manager** που διαχειρίζεται το **department, start date** του department manager. Κάθε **department** μπορεί να έχει πολλαπλά **locations**.
 - Κάθε **department** ελέγχει ένα αριθμό από **PROJECTS**. Κάθε project έχει ένα **μοναδικό name, μοναδικό number** και βρίσκεται σε μια μόνο τοποθεσία (**location**).

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων (Α. Ανάλυση Απαιτήσεων)

- Για κάθε **EMPLOYEE** αποθηκεύουμε το social security number (**SSN** – ταυτότητα), **address**, **salary**, **sex**, και **birthdate**.
 - Κάθε **employee** δουλεύει για ένα **department** αλλά μπορεί να **εργάζεται πάνω σε πολλά projects**.
 - Για κάθε **project** καταγράφουμε τον **χρόνο** (number of hours per week) τα οποία αφιερώνει ένας employee πάνω σε κάθε project.
 - Επίσης καταγράφουμε τον **προϊστάμενο** (**direct supervisor**) **κάθε employee**.
- Κάθε employee μπορεί να έχει ένα αριθμό από **Εξαρτώμενα (DEPENDENTS)**, δηλ., παιδιά.
 - Για κάθε depend, κρατούμε το **name**, **sex**, **birthdate**, και τον τύπο της σχέσης (**relationship**) με τον employee.

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων (Β. Εννοιολογική Σχεδίαση)

Αποτέλεσμα: Διάγραμμα ER

* Λεπτομέρειες θα μελετηθούν σε αυτή και τις ερχόμενες διαλέξεις.

Figure 3.2

An ER schema diagram for the COMPANY database. The diagrammatic notation is introduced gradually throughout this chapter.

Διαδικασία Ανάπτυξης Βάσεων (C. Λογική Σχεδίαση)

Αποτέλεσμα: Σχεσιακό Σχήμα

STUDENT

Name	Student_number	Class	Major
------	----------------	-------	-------

COURSE

Course_name	Course_number	Credit_hours	Department
-------------	---------------	--------------	------------

PREREQUISITE

Course_number	Prerequisite_number
---------------	---------------------

SECTION

Section_identifier	Course_number	Semester	Year	Instructor
--------------------	---------------	----------	------	------------

GRADE_REPORT

Student_number	Section_identifier	Grade
----------------	--------------------	-------

Figure 2.1

Schema diagram for the database in Figure 1.2.

* Λεπτομέρειες για αυτή και τις άλλες φάσεις (Εκλέπτυνση, Φυσική Σχεδίαση, κτλ) θα δούμε σε ερχόμενες διαλέξεις.

Διαδικασία Σχεδίασης

- Τώρα θα μελετήσουμε αναλυτικότερα τη φάση της σχεδίασης για την οποία υπάρχουν δυο βασικές διαδικασίες:
 - **Σχεδιασμός Βάσης (Database design)**
 - **Σχεδιασμό Εφαρμογής (Applications design)**
- Ο στόχος μας σε αυτή την ενότητα επικεντρώνεται στο πρώτο.
 - δηλ., επικέντρωση στο σχεδιασμό του **εννοιολογικού σχήματος** μιας βάσης.
 - Ένα τέτοιο σχήμα θα αντικατοπτρίζει τις **προδιαγραφές** του **χρήστη (πελάτη)** όπως αυτές έχουν προκύψει από την **ανάλυση απαιτήσεων**.
 - Ο σχεδιασμός της **εφαρμογής** και των **συστημάτων διαπροσωπείας** γενικά μελετάται στο πλαίσιο της **Τεχνολογίας Λογισμικού**.

ER Διαγράμματα

- Διαγράμματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την **εννοιολογική αναπαράσταση** δεδομένων.
- Ορίζεται το 1976 από τον *Prof. Peter Chen*
 - “*The Entity-Relationship Model--Toward a Unified View of Data, ACM Transactions on Database Systems, Vol. 1, No. 1, March 1976, Pages 9 – 36*”
- Θα αναφερθούμε σε αυτά τα διαγράμματα ως
 - Διάγραμμα Οντοτήτων Συσχετίσεων (ΔΟΣ) ή *ER Diagram (ERD)*
- Υπάρχουν διάφοροι (όμοιοι) συμβολισμοί οι οποίοι χρησιμοποιούνται.
 - Στο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις, κτλ) θα χρησιμοποιήσουμε την σημειογραφία (*notation*) του βιβλίου.
- Παραλλαγές τέτοιων διαγραμμάτων χρησιμοποιούνται σε διάφορα εμπορικά εργαλεία για την ανάπτυξη βάσεων δεδομένων.

Έννοιες του ER Model

(Οντότητες, Σχέσεις και Γνωρίσματα)

1) Οντότητες και Γνωρίσματα

– **Οντότητες (Entities):** είναι συγκεκριμένα αντικείμενα του **mini-world** που αναπαριστώνται από την βάση.

COURSE

- Π.χ., Ο EMPLOYEE Γιάννος Ιωάννου, Το DEPARTMENT Πληροφορικής, το COURSE ΕΠΛ342

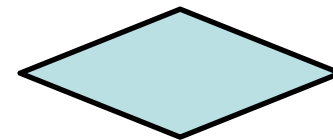
– **Attributes (Γνωρίσματα, Πεδία ή Χαρακτηριστικά):** είναι ιδιότητες που περιγράφουν μια οντότητα.

Name

- Π.χ., Μια **οντότητα EMPLOYEE** έχει τα **γνωρίσματα** Name, SSN (Social Security Number – Ταυτότητα), Address, Sex, BirthDate
- Κάθε γνώρισμα έχει κάποιο **τύπο δεδομένων** (data type), integer, string, binary, bit, κτλ.

2) Συσχετίσεις (Relationships)

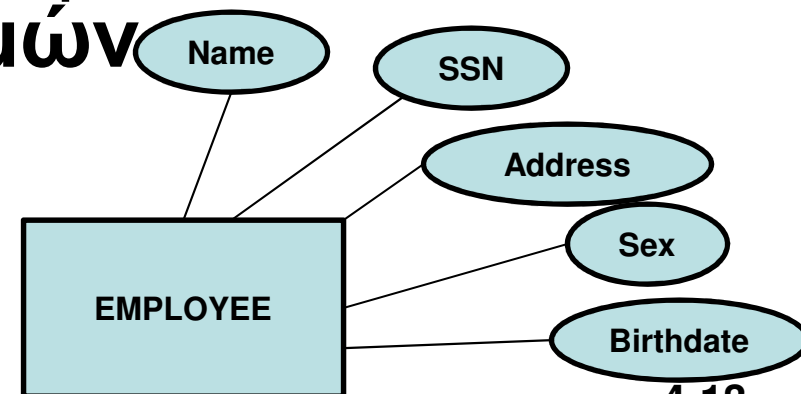
- Θα μελετηθούν την επόμενη διάλεξη

Έννοιες του ER Model (Οντότητες και Γνωρίσματα)

- Μια **οντότητα** έχει τιμές για τα **πεδία** της:
Π.χ., Οντότητα **EMPLOYEE A**:
 - Name='John Smith',
 - SSN='123456789',
 - Address = '16, Ιφιγενείας, 1890 Λευκωσία',
 - Sex='M',
 - BirthDate='09-JAN-55'
- **Διαγραμματικά**, τα γνωρίσματα συνδέονται με την οντότητα μέσω **ακμών**

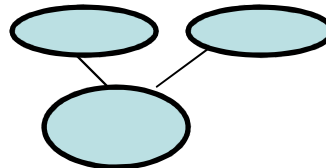

Έννοιες του ER Model (Γνωρίσματα)

- **Απλά (ή Μονότιμα Simple)**

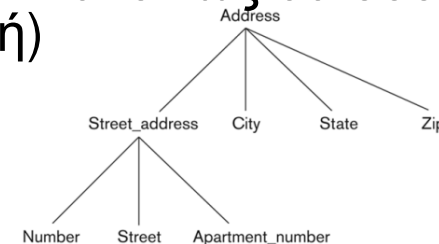
- Το γνώρισμα έχει απλή τιμή π.χ., SSN='123456' or Sex='M'

- **Σύνθετα (Composite)**

- Το γνώρισμα περιέχει πολλαπλά πεδία:

- Address(Apt#, House#, Street, City, State, ZipCode, Country), ή
- Name(FirstName, MiddleName, LastName).
- Η **σύνθεση** μπορεί να δημιουργήσει μια **ιεραρχία** όπου κάποια γνωρίσματα είναι και αυτά **σύνθετα** (εάν και όπως θα δούμε αργότερα θα αποφεύγεται αυτή η λογική)

- **Πλειότιμα (Multi-valued)**

- Το γνώρισμα μπορεί να πάρει πολλαπλές απλές τιμές
- Π.χ., Χρώμα Αυτοκινήτου: {red, white}.
- Προηγούμενα Πτυχία Ατόμου: { }, {bsc,msc}, {bsc,phd},

Έννοιες του ER Model (Τύποι Οντοτήτων και Κλειδιά)

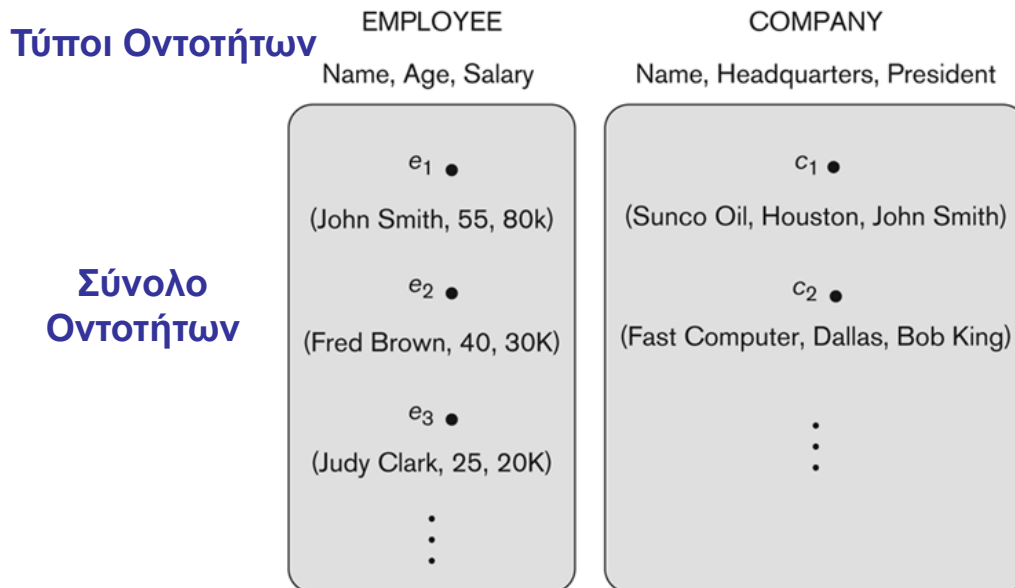
- **Τύποι Οντοτήτων (Entity Types):**

ENTITY

- Το **σχήμα (δομή)** μιας οντότητας.
- Π.χ., STUDENT(SSN, name, age)

- **Σύνολο Οντοτήτων (Entity Set ή Entity State)**

- Ένα **σύνολο οντοτήτων** με τα **ίδια χαρακτηριστικά**
- π.χ., {Student1, Student2, ...} κτλ.

Συνήθως θα αναφερόμαστε και στα: **Οντότητα, Τύπος Οντότητας, Σύνολο Οντότητας** ως **Οντότητα** (εκτός και εάν γίνεται ρητή διαφοροποίηση)

Έννοιες του ER Model (Κλειδιά)

- Κάθε Οντότητα ΠΡΕΠΕΙ να έχει ένα χαρακτηριστικό το οποίο θα μας επιτρέψει να το αναγνωρίζουμε **ΜΟΝΑΔΙΚΑ**
 - Π.χ., **SSN για Student.**

– Το πεδίο που αναγνωρίζει μοναδικά μια Οντότητα ονομάζεται **Κλειδί της Οντότητας (Key)**

key

- Ένα **κλειδί (key)** μπορεί να είναι **σύνθετο**
 - Π.χ., VehicleTagNumber = (Number, State)
 - Αυτός ο περιορισμός ισχύει για οχήματα στις ΗΠΑ και τον διατηρούμε για λόγους συμβατότητας με το βιβλίο
 - Ένα κλειδί υπογραμμίζεται στο διάγραμμα
- Άλλες Λεπτομέρειες:
 - Μια οντότητα μπορεί να έχει **πάνω από 1 κλειδιά**, π.χ.,:
 - Ο Αριθμός **Πλαισίου του Αυτοκινήτου** (VehicleIdentificationNumber) ή Ο Αριθμός **Πινακίδας του Αυτοκινήτου** (VehicleTagNumber) (Number, State).

Έννοιες του ER Model (Κλειδιά)

- **Πρωτεύων Κλειδί (Primary Key):** Ένα από τα κλειδιά τα οποία επιλέγεται από τον σχεδιαστή για να αντιπροσωπεύσει τη σχέση (SSN)
 - **Unique Key (Μοναδικό Κλειδί):** Όμοια έννοια αλλά δεν εφαρμόζει τον περιορισμό NOT NULL ο οποίος ισχύει εξορισμού στο πρωτεύων κλειδί.
- **Υποψήφιο Κλειδί (Candidate Key) ή Εναλλακτικά κλειδιά:** τα εναπομείναντα κλειδιά
 - Π.χ., *StudentID* αντί *SSN*
 - Το πρωτεύων κλειδί είναι υπογραμμισμένο, τα εναλλακτικά κλειδιά είναι *over-lined*
- **Υπερκλειδί (SuperKey):** Ένα σύνολο χαρακτηριστικών που περιλαμβάνουν τουλάχιστο 1 κλειδί της σχέσης.
 - Π.χ., (SSN, Name) ή (StudentID, Name, Age), κτλ.

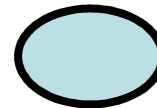
ER-Διαγράμματα

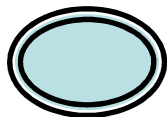
(Σύνοψη της μέχρι τώρα Σημειογραφίας)

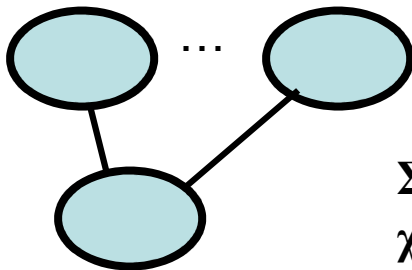
Οντότητα

χαρακτηριστικό

Πλειότιμο (Multivalued)
χαρακτηριστικό

Σύνθετο (Composite)
χαρακτηριστικό

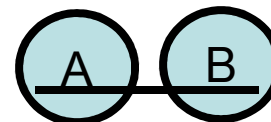
Υπολογισμένο
χαρακτηριστικό

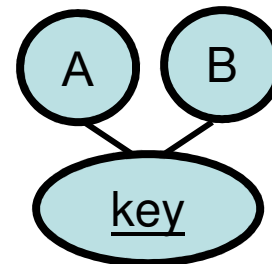
πρωτεύων κλειδί
(primary key)

εναλλακτικό κλειδί
(candidate key)

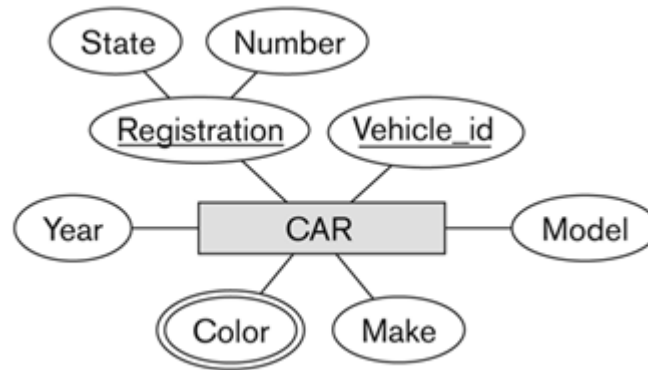

Σύνθετο κλειδί
(Composite key)

Οι υπόλοιποι συμβολισμοί (για
συσχετίσεις) θα παρουσιαστούν στην
επόμενη διάλεξη

Παράδειγμα ER Διαγράμματος (Οντότητα με δυο κλειδιά)

**Διάγραμμα
ER**

CAR
Registration (Number, State), Vehicle_id, Make, Model, Year, {Color}

CAR₁
((ABC 123, TEXAS), TK629, Ford Mustang, convertible, 2004 {red, black})

CAR₂
((ABC 123, NEW YORK), WP9872, Nissan Maxima, 4-door, 2005, {blue})

CAR₃
((VSY 720, TEXAS), TD729, Chrysler LeBaron, 4-door, 2002, {white, blue})

⋮

**Τύπος
Οντότητας**

**Σύνολο
Οντότητας**

Σχεδίαση Τύπων Οντοτήτων:

EMPLOYEE, DEPARTMENT, PROJECT, DEPENDENT

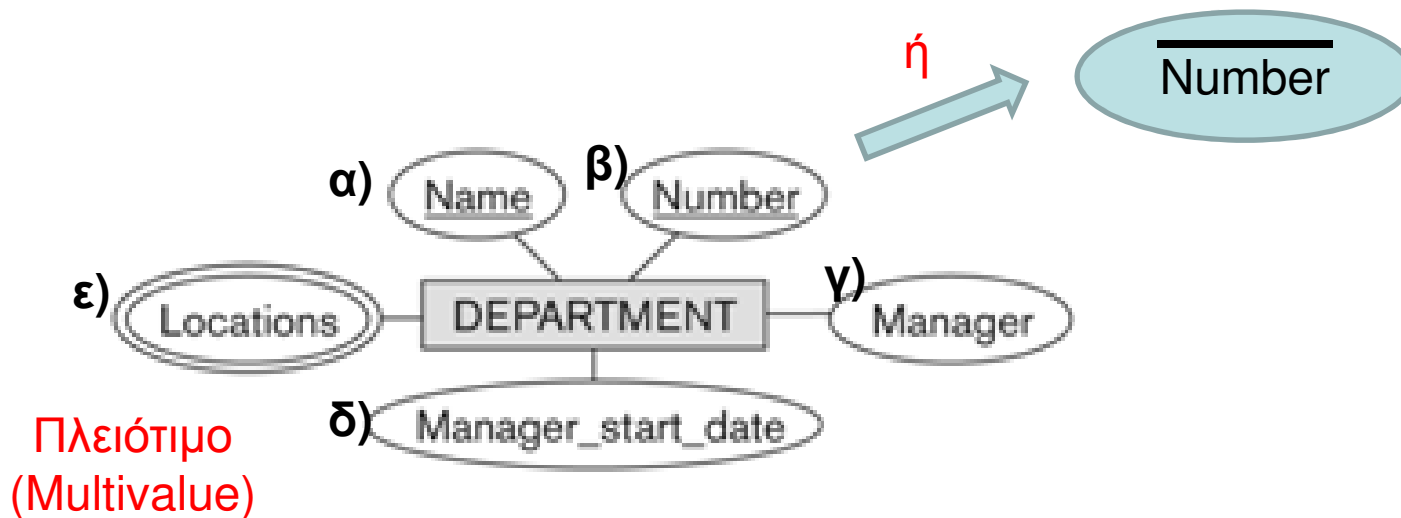
- Βάση των **προδιαγραφών** διακρίνουμε τέσσερις τύπους οντοτήτων για την βάση **COMPANY**:
 - **DEPARTMENT**
 - **PROJECT**
 - **EMPLOYEE**
 - **DEPENDENT**
- Το πρώτο στάδιο της σχεδίασης περιλαμβάνει την **διαγραμματική απεικόνιση** των **οντοτήτων** μαζί με τα **επί μέρους γνωρίσματα** τους (όπως αυτά δίνονται από τις **προδιαγραφές**).
- Ακολουθεί **αναλυτική απεικόνιση ...**

Σχεδίαση Τύπων Οντοτήτων:

EMPLOYEE, DEPARTMENT, PROJECT, DEPENDENT

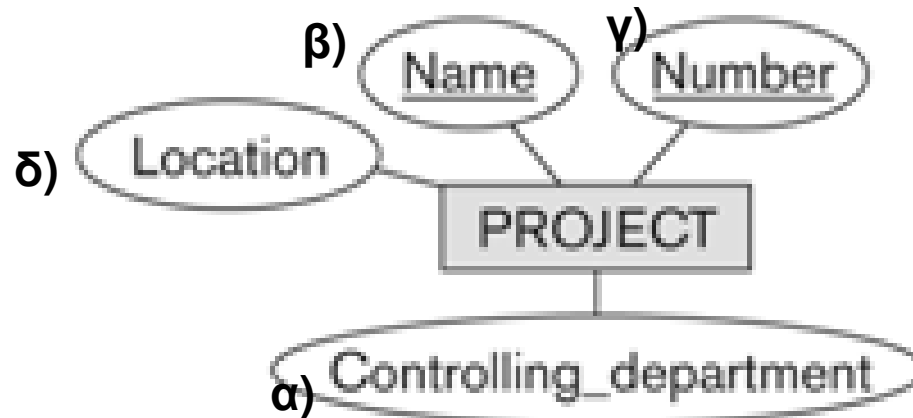
Προδιαγραφή I: Κάθε Department έχει τα ακόλουθα πεδία: **α) Μοναδικό Name, β) Μοναδικό Number** και ένα **γ) Manager** που διαχειρίζεται το department, **δ) Start date του department manager**. Κάθε department μπορεί να έχει **ε) πολλαπλά Locations**.

Σχεδίαση Τύπων Οντοτήτων:

EMPLOYEE, DEPARTMENT, PROJECT, DEPENDENT

Προδιαγραφή II: **α)** Κάθε department *ελέγχει* ένα αριθμό από PROJECTs. **β)** Κάθε project έχει ένα **μοναδικό name**, **γ)** **μοναδικό number** και βρίσκεται σε μια **δ)** μόνο τοποθεσία (location).

Σχεδίαση Τύπων Οντοτήτων:

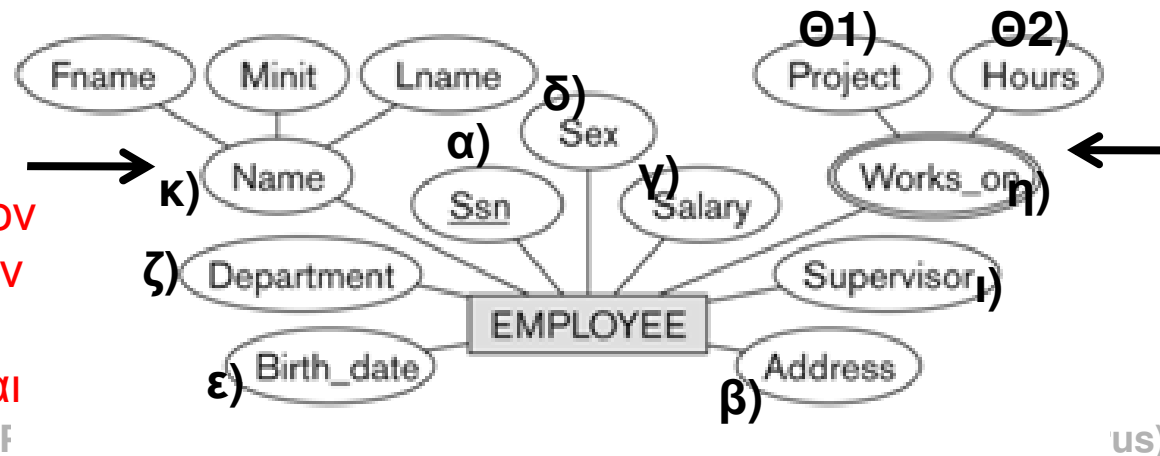
EMPLOYEE, DEPARTMENT, PROJECT, DEPENDENT

Προδιαγραφή III: Για κάθε EMPLOYEE αποθηκεύουμε το **α)** social security number (SSN – ταυτότητα), **β)** address, **γ)** salary, **δ)** sex, και **ε)** birthdate.

- Κάθε **employee ζ)** δουλεύει για ένα **department** αλλά μπορεί να **η)** εργάζεται πάνω σε πολλά **projects**.
- **θ)** Για κάθε **project** καταγράφουμε τον χρόνο (num of hours per week) τα οποία αφιερώνει ένας employee πάνω σε κάθε project.
- **ι)** Επίσης καταγράφουμε τον προϊστάμενο (*direct supervisor*) κάθε **employee** αλλά και το όνομα του Employee

Σύνθετο
(Composite)

Μετά από
συνεννόηση με τον
πελάτη (αφού δεν
ήταν αρχική
απαίτηση να είναι
σύνθετο) EF

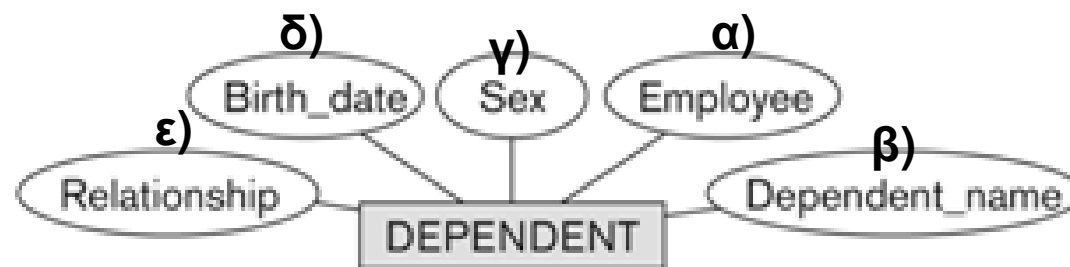
Πλειότιμο &
Σύνθετο
(Multivalued &
Composite)

Σχεδίαση Τύπων Οντοτήτων:

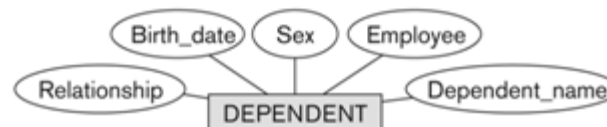
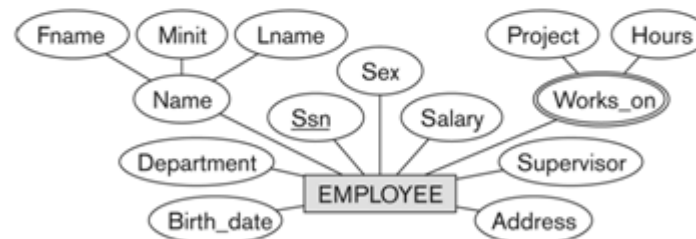
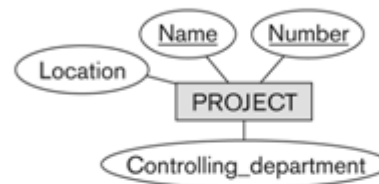
EMPLOYEE, DEPARTMENT, PROJECT, DEPENDENT

Προδιαγραφή IV: α) Κάθε employee μπορεί να έχει ένα αριθμό από **Εξαρτώμενα (DEPENDENTS)**, δηλ., παιδιά.

Για κάθε depend, κρατούμε το β) name, γ) sex, δ) birthdate, και ε) τον τύπο της σχέσης (relationship) με τον employee.

Σχεδίαση Τύπων Οντοτήτων: EMPLOYEE, DEPARTMENT, PROJECT, DEPENDENT

Στην ερχόμενη διάλεξη θα εκλεπτύνουμε ο διάγραμμα μας εισάγοντας την έννοια συσχετίσεων μεταξύ των οντοτήτων